

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISKA DAGBLADET

Laupäeval, 13. dets. 1975
Nr. 96 (4086)

17. aastakäik

Esindajatekoda USA-s üksmeelne Balti küsimuses

WASHINGTON (VES) – USA kongressi Esindajatekoda andis üksmeelse poolehoiu rahvasaadik Edward J. Derwinski poolt esitatud n.n. Balti resolutsioonile (House resolution 864), mis rõhutab Eesti, Läti ja Leedu N. Liidu poolt annekteerimise mittetunnustamise poliitika muutumatut jätkumist USA rahvaesinduse poolt. Esindajatekoda võttis resolutsiooni vastu ilhegi vastuhäälleta – häältevahetuse oli 407:0. Esindajatekoja koosseisus on 435 liiget, kellest viisid kohal 407.

Esindajatekoja poolt vastu võetud resolutsioon nr. 864 kõlab järgmiselt:

KUNA kolm Balti riiki Eesti, Läti ja Leedu on Nõukogude Liidu poolt illegaalselt okupeeritud II maailmasõjast saadik, ja

KUNA Nõukogude Liit tõl-

gendab Euroopa Julgeoleku ja Koostöö Konverentsi lõpuakti, mis Helsingis alla kirjutati, nagu annaks see alalise staatuse Eesti, Läti ja Leedu illegaalsele annekteerimisele Nõukogude Liidu poolt, ja

KUNA, olgugi et president ega ka välisministerium ei

avaldanud erilist ehtamist seoses lõpuakti allakirjutamisega Helsingis, selgeks tegemiseks, et Ühendriigid siiski ei tunnusta nende riikide vägivaldset vallutamist Nõukogude Liidu poolt, president tema avalikus teadaandes 25. juulil 1975, ja välisministri asetäitja Euroopa küsimuste alal tema tunnistuses Esindajatekoja Internatsionaalsete Suhete Komitee Internatsionaalsete Poliitiliste ja Sõjaliste küsimuste alkomitee ees, kinnitasid täiesti selgekujuliselt, et Ühendriikide kaasaegne ametlik poliitika, mitte tunnustada Balti riikide vägivaldset inkorporeerimist ja annekteerimist Nõukogude Liidu poolt, ei ole mõjutatud Euroopa Julgeoleku Konverentsi tulemuste läbi: sellepärast siis

OLGU OTSUSTATUD, et olenemata mistahes tõlgendusest, mida Nõukogude Liit või mõni teine riik võib anda Helsingis allakirjutatud Euroopa Julgeoleku ja Koostöö

Järg lk. 7

Resolutsiooni algataja, rahvasaadik Edward Derwinski töötas käsikäes Balti organisatsioonidega USA-s.

Kanada mõtleb ümber vähemus- kultuuri asjas

TORONTO (ME) – Kanada on seadmas uut kursi oma mitmekultuurilise poliitika, mis võib tähendada valituse toetuse üralangemist nii eesti kui paljudele teistele rahvusgruppidele. Uus kava, mis tahetakse rakendada lähemal ajal, ei pane enam rõhku eriliste gruppide kultuuride säilitamisele ja viljelemisele, vaid hoopis "parema arusaamise arendamiseks rahvusgruppide vahel" ja diskrimineerimise vältimiseks.

Mitmekultuurilise ministri John Munro sõnade järgi, edaspidi valituse programm suundub väiksemate gruppide ja "tõeliste vähemusrühvuste" aitamiseks, nagu mustad, portugallased, Karibiidelt tulnud immigrandid, hindud pakistaanlased, indiaanlased j.t.

Toronto hommikulehe "Globe and Mail" andmetel minister mõnas, et "suured hästiorganiseeritud grupid ei vaja toetust". Kanada uus mitmekultuurilise tähendab toetuste vähendamist erilis-tele gruppidele üritusteks nagu rahvatants, traditsioonilised pidustused jne. Minis-

ter on ütelnud, et rahvusgrupid folklooria viljelemiseks peaks leidma raha mujalt. Samuti võetakse toetus keelte õpetamiseks väljaarvatud inglise ja prantsusekeel. Väike majanduslik toetus jääks vaid gruppidele, kes "kolmandat keelt" õpetavad vabatahtlikele õpetajastega. Proviintside haridusosakondadele toetust ei anta nende lisakeelte õpetamiseks.

Seoses uue suunaga kavatakse ümberkorraldada mitmekultuurilise nõukogu seda vähendades ja kaotades piirkondade nõukogud. 101-liikmelise OCCM esimehe Jun-
Järg lk. 7

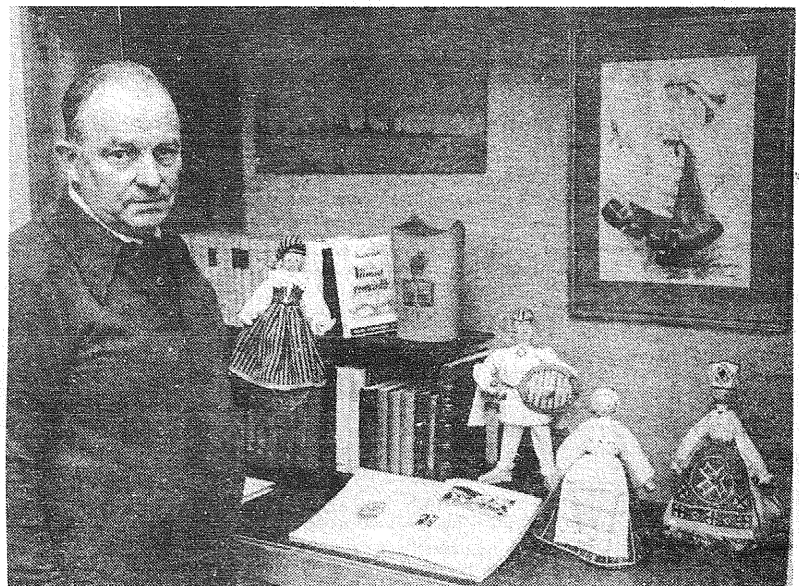
Evelyn Koopi rühm neljas MM-võistlusil

TORONTO (ME) – "Toronto Sun" tõi Kanada moodsa võimlemise liidu presidenti Evelyn Koopi jutujamamise lehe esindajale Toronto lennuväljal. E. Koop kinnitas et Kanada moodsa võimlemise liit võtab koos 12-me tipprahvaga osa 1976.a. Olümpiaadi avatseremooniast Montrealis. Vastavad lepingud on juba kirjutatud alla ning ainult veel mõned üksikasjad on lahtised. Evelyn Koop'il oli veel teine rõõmustav teade, sest tema naiskond saabus just Madridist, kus see tuli koguni neljanda kohale maailmavõistlusel.

Evelyn Koop stetas veel, et moodsa naisvõimlemine on ka 1980.a. Moskvas peetava olümpiaadi kavas ja Toronto on 2-3 juulil 1976 võistluse mitteametlike maailmavõistluste peoperemeheks. Rahvusvahelise olümpiakomitee esindajad ei ole ametlikult küll veel seda otsustanud. Lepingud on juba 13 maa vahel sõlmitud esinemiseks Maple Leaf Gardens. Need

maad, kes võtavad osa olümpiaadi avapidustustest Torontos on: Kanada, Lääne-Saksamaa, Hispaania, Jaapan, N. Liit, Bulgaaria, Brasiilia, Poola, Tšehhoslovakkia, Uus-Meremaa ja USA.

Neljandale kohale platseerumine 16 võistleja mas hulgas oli suureks üllatuseks Kanada naiskonnale, sest võistlused korraldatakse iga
Järg lk. 7

Ants Paho kavandas RA-näituse Eskilstuna linnaraamatukogus. (Foto Hansén, EK).

RA-näitus Eskilstunas

"Rootsi ühiskond on alles tüd hakanud aru saama seda, mida eestlased on pidanud arusaadavaks 30 aastat, nimelt milline suur tähtsus on vähemuskultuur ja kultüörd palju see rikastab indiviidi ennast ja ühiskonda", nentis läänbiblioteekar Gunnel Wortzellius avades teisipäeval eesti raamatunäitust Eskils-

tuna linnaraamatukogu fua-
jees.

Nimetatud näitus toimub tänavuse Raamatunaasta puhul ja selle korraldajaks on Eskilstuna Eesti Selts. Näitus jääb avatuks kuni 8. jaanuarini.

Eksponaadid on paigutatud nelja valgustatud vitriini, kusjuures teemadeks on me-

muarkirjandus ja ajalugu, noorsookirjandus, lüüne ja vaimulik kirjandus. Vitriinide vahel on sirmid, millelde siisel põhjal meie tuntumate kirjanike portreed. Peale selle eesti raamatujalugu tutvustavad plakateid.

Igat maitselt kavandatud vitriini kaunistavad peale va-
Järg lk. 7

EPL

Laupäeval, 13. dets. 1975

IISRAEL

Kas Iisrael saab veel kord võtta? Sellele küsimusele otsib läänesaksa suurleht Die Welt vastust kahes pikemas artiklis novembri lõpul seoses liiduvabariigi välisministri Genscheri külasõiduga Iisraeli. Väga asjaliku ülevaate autoriks on lehe sõjaväeline kommentaator Wolfram von Raven, kes on rahvusvaheliseid küllalt tuntud ja nüüd uurib põhjalikult Iisraeli sõjaväelist seisundit ja majanduslikku koormust. Lühidalt kokkuvõetuna pakub tema uurimus järgmist pilti:

Hoolimata relvarahust pärast 1973 oktoobrisõda ja nüüd hiljuti sõlmitud vahepealset lepingut Iisraeli ja Egiptuse vahel on olukord Lähis-Idas ikkagi pünev ning rahu pole ette näha. Iisraeli sõjavõid on vahepeal hoolikalt püüdnud kõrvaldada kõiki lünki ja puudusi oma ettevalmistuses. Seejuures võetakse omaks, et ka araabia armeede teovõime on paranenud, mispärast Iisrael peab poliitiliselt ja sõjaväeliseks olema rohkem valmis võimalike üllatuste tõrjumiseks. See shokk, mille Egiptuse ja Süüria tanki ja lennukitõrje raketid esialgu tekitasid, on ammugi ületatud. Iisraeli sõjaväe teenistuses on saanud lennuki abinõusid ja arendanud taktikalisi kogemusi, millele abil nad ka sõrasteest relvadest edukalt jagu saavad.

Mis puutub jõudude vahekorra, siis kehtib edaspidigi nõudmine, et Iisraeli sõjaväe peavad araablaste ülekaalu inimeste ja materjali poolest katsuma tasa teha kvaliteediga. Sellele aitab kaasa asjaolu, et idariikidest pärit araablaste relvad on üldiselt nõrgemad lääne omadest, mida Iisraeli sõjaväe kasutavad. Aga kes teab, kas araablaste relvade arvuline ülekaal siiski ei pääse mõjule, kui lünk Iisraeli paremuste ja araabia puuduste vahel tunduvalt väheneb? Küsimusele vastust otsides satutakse kohe probleemi ette, kuidas on lugu poliitiliselt "tumustatud" ja sõjaväelisele "kindlate" piiridega, nagu Iisrael nõuab. Selles mõttes pole seni mingit lähendust ette näha. Araablaste pole teatavasti "piiridena" tumustanud ka pärast 1948. aasta sõda seismajäänud rindejooni, mispärast see küsimus on endiselt lahine. Pärast 1973 oktoobrisõda tekkis täiesti uus rindejoon, mis jättis Iisraeli kätte Siinai kõrbe, Jordani jõe läänepoolse ja Golani kõrgustikud. Muidugi ei saa Iisraeli kõiki okupeeritud alasid igaveseks oma kätte jätta, kuna

araablaste suurema juurdekasvu tagajärjel Iisraeli sõjaväe vähemusse jääksid. Tal on otstarbekohasem tagasi tõmbuda, aga ainult ulatuses, mis kindlustaks ta enese julgeoleku.

Sellel on algust tehtud Siinai ruumis Iisraeli-Egiptuse kokkuleppega tänava septembriku, mida võimaldas USA tehnikute rakendamine Mitla ja Gidi mäekitsuste valvamiseks mõlemate poole vahel. Egiptus sai tagasi õlivälja Abu Rodeis, mis vahepeal oli Iisraeli varustatud õliga umbes 360 miljoni dollari väärtuses aasta kohta. Kas see hind, mida Iisraeli tagasitõmbumine Siinai maksma läks, oli liiga kõrge või mitte, peab seiguma sellest, kas Egiptus tõesti oma sõjakavadest loobub ja rahu poliitikat ajama hakkab. Veelgi problemaatilisem on kõige juures paletistants küsimus, kuna Iisrael saab vaevalt nõustuda näiteks Palestiina loomist iseseisva riigi Jordan jõe läänepool. See oleks niisama hea kui lõhkeleangu kinnitamine Iisraeli enese külge.

Kõigist tundemärkidest ilmneb, et kriis Lähis-Idas kestab edasi. See vastab eriti Nõukogude huvidele, sobides hästi kokku Moskva soovidega oma mõju laiendamiseks. On asjata loota imele, et USA ja N. Liit võiksid ühiselt konfliktile lõpu teha. Seepärast pole ka ette näha võimalust Lähis-Ida kriisi rahulikuks ahendamiseks. Nil on Iisraeli tahe tahtmatu summit ennast uueks sõjaks ette valmistama. Tema riigikaitseleht neelavad rohkem kui ühe neljandiku riiklikust brutotootest, mis küll ei tähenda veel hädaolukorda, vaid mõjutab üsna tunduvalt rahva heaolu. Iisraeli riigikaitsele on USA viimastel aastatel 28 kuni 42 protsenti kaasa aidanud. Ühtaegu on aga Iisraeli välisvõlad kasvanud seitse miljardi dollarini. Üks neljandik Iisraeli tööstust on kaitsevõle või tema huvide teenistuses. Iga mees on oma eluaja jooksul kaheksa aastat kaitsevõle, iga naine kannab ühikmõõni sageli üle kahe aasta. Tohtu koormus, mis maale ja rahvale langeb, on Iisraeli kodanike arvates vajalik kui relvastamise sõja vastu, sest muul viisil ei või nad mingit rahu saavutada.

A. K.

Kohaliku elu

ESKILSTUNA

Raamatuaasta aktus

Laupäeval, 13. dets. kl. 15 toimub Eskilstunas Eesti Raamatuaasta pidulik aktus.

Aktuse sõnalises osas esinevad kirjanikud Jüri Rimmelas ja Elmar Vrajer eesti ilukirjandust puudutavate ettekannetega. Muusikalises osas esineb bass Valdek Jürisoos sololauludega, klaverisaade Helga Andreasit. Aktuse avasõna annab Ants Pahlvilt, lõppsõna Lembit Pellant.

Aktusele järgneval seltskondlikul koosviibimisel on ette nähtud jutuajamine kirjanduslikkudel ja teistel teemadel, mille juurde kuuluvad vajalikud joogid ja suupis-
ted.

Korraldajad loovad näha aktusel Eskilstuna linnas raamatukogu all-saalis rohkearvulist publikut.

Besti naiskirjanikke PEN-kongressil. Paremalist esirras Salme Ekbaum, Karin Saarsen ja Asta Willmann-Linnott (EPL-foto Schikola)

Eesti delegatsioon PEN-kongressil Austria pealinnas

VIINI (EPL) – Siin tantsis 22. novembril, jällegi üks rahvusvaheline kongress pidulikult lõpupalil, nagu seda tehti ajalukku läinud Viini kongressil 150 aastat tagasi. Siis ajas delegaadid laiali Napoleonil maandumine Lõuna-Prantsusmaal ja tema marss Pariisi peale. Tänavu pidasid Viinis nõu teistmoodi delegaadid kui tolleajased keisrid ja marssalid. Siin olid nädal aega koos poeedid, esseistid ja romaanikirjanikud, kes kõik kuuluvad rahvusvahelise PEN-klubi organisatsioonile. Selle nimetus on tulnud ingliskeelsest lühendist – Poets, Essayists and Novelists – ning asutati Londonis aastal 1921 "Forsythe Saaga" looja John Galsworthy poolt.

Viinis oli kokku 350 delegaati 45-st eririigist, alates Aafrika Elevantiiraanikult üle India kuni Mehhikoni väljale. Nõukogude Liit ja Tšehhoslovakkia ei olnud esindatud. Eesti Pagulasa-PEN oli ametlikult esindatud Asta Willmanni ja Aleksis Ranniti kaudu, mõlemad USA-st. Kehal olid veel kirjanikud Karin Saarsen Kootsilt ja Saleem Ekbaum Kanadast. Eesti "meeskonda" kuulusid veel doktor Erik Linnott ja direktor Artur Ekbaum. Läti PEN-ek-

silis esindas luuletaja Margerita Ausala Londonist.

PEN-kongress, mis kolmandat korda toimus just Viinis, avati pidulikult Hiltoni hotellil kuldsees saalis Austria presidendi poliitiliste teaduste doktor Rudolf Kirschschlägeri poolt. Kuna kongress toimus kaunis riionilise moto all "30 aastat rahu Euroopa kirjanikele" nentis Austria Liiduvabariigi president diplomaatlikult, et "inimene meie laulakraadidel on ikkagi mu-relik olevus, kes otsib kind-

lust, vabadust ja rahu, aga kes samal ajal vajab valmeseid väärtusi. Mulle näib, et tele – PEN-klubi liikmed – soovite teonida inimkonda ja ka üksikisikut te oma erilisel viisil. Kui Austria Liiduvabariigi president ütlen teile kogu sõdamest ning suurima lugupeetamisega teretulemast Austria pealinnas, milles tänavu peate oma kongressi. Seda tein ma aukurtusega teile kui inimeste ja inimese teinrite ees." Presidendi sõnad on ja vaimukas kõne võeti vastu.

EELKIRIK

STOCKHOLM: Jumalat. 14/12 jääb ära.

GÖTEBORG: Kristiinus jõulujumalat. 24/12 kl. 14. Õp. Vaga, orell Strömberg, algkooli koor E. Tarjuse juhataja, laululehed.

GÖTEBORG: S:t Paulus jõulujumalat. 24/12 kl. 15. Õp. Wilund, solist P. Peetos ja kontsertmeister Freitholt, orell Lindblom. Vana-aasta jumalat. 31/12 kl. 15. Õp. Wilund, orell Lindblom, laululehed. Kog. jõulukoosv. kog. majas Stockholmis. 14/18 10/1 kl. 13, laste malustus.

JÖNKÖPING: Kristiina kirikus jõulujumalat. 28/12 kl. 16. Õp. Laantee, laululehed, pärast koosv. kohvilauas kog. saalis.

KOPENHAAGEN: Tauseni kirikus jõulujumalat. 20/12 kl. 16. Õp. Laantee, orell Eha Pöhl, laululehed.

LUND: Petersgårdenis laste jõulupuu 14/12 kl. 15.

OLOFSTRÖM: Kirikus jõulujumalat. 21/12 kl. 18. Õp. Laantee, orell Norberg ja Johari, laululehed, koosv. kohvilauas.

UPPSALA: Mikaelis jõulujumalat. 24/12 kl. 18. kog. õp. solist Raiend, evangelluuri loeb Jaan Rooks, orell Maripuu, laululehed. Vana-aasta jumalat. 31/12 kl. 18, kog. õp., armulaud, laululehed.

SAKSAMAA-HOLLAND Jõulujumalateenistustel Pühajä Saksamaal ja Hollandis juhatustab

abipraost, dr. Eduard Kägi.

HAMBURG: 14/12 kl. 16 CVJM ruumes, laste jõulupuu.

LÜBECK: 21/12 kl. 15 S:t Lorentzi kirikus jõulujumalat.

OLDENBURG: 22/12 kl. 19 Martini Lutheri kiriku kog. saalis laste jõuluteenistus. 24/12 kl. 19.30 jõulujumalat. M. Lutheri kirikus.

ROTTERDAM: 20/12 kl. 15 Soome meremeeste kodus jumalat. ja laste jõulupuu.

SPRINGE: 23/12 kl. 15 jõulujumalat. vanadekodu saalis.

ESTI AP. ÕIG. KIRIK

GÖTEBORG: Guildhedeni kirikus jumalat. 14/12 kl. 11, ülemp. Samon.

VARAKIRIKUD

STOCKHOLM: Eesti Nelipühi Kirik, Bråvallag. 11. Pensionäride jõulukoosv. 13/12 kl. 14, jõululaule, jõuluevang., laulustek. ja kohvilaud. 14/12 kl. 11 jumalat, ja Kristuse surma mälest. Heino Viikholm, killalised Torontost, solist Vilma Krabi, Lauri kvartett ja koor. H. Viikholm näitab diapaastive reilist USA-s ja Kanadas. 16/12 kl. 19 palve- ja piiblit. 21/12 kl. 11 jumalat, ja pühapäevakooli jõulupidu, laste laule, serveriimika. 24/12 kl. 12.30 jõulumuusika, kl. 13 jõuluevng. 26/12 kl. 11 Vabakirikute ühine jõulujumalat., kohvilaud.

STOCKHOLM: Normalmi Baptist Kirik, Norrtullsg. 57, jumalat. 14/12 kl. 14. O. Targama jt.

ALINGSÅS: KFUM, Östra Kyrkog. 8 B jumalat. 14/12 kl. 11, Millder, lauljad-mängijad Göteborgist.

ESKILSTUNA: KFUM, Kriebensg. 13 jõulukoosv. 21/12 kl. 18, Lauri kvartett, kohvilaud.

ESKILSTUNA: EHM-i kapellis, Halenlig. 2 jumalat. 14/12 kl. 11, O. Loogna.

GÖTEBORG: Biå Bandet, Erik Dahlbergsg. 10 jumalat. 14/12 kl. 11, V. Kubja.

GÖTEBORG: Smyrna, Parkg. 1 jumalat. 13/12 kl. 15, piiblit- ja palvet. A. Milder. 14/12 kl. 15, külaalustel, koor, solist. 15/12 kl. 18.30 Vilma Krabi Torontost.

GÖTEBORG: KFUM, Parkg. 11 jumalat. 14/12 kl. 11, kohal. vennad, piiblit- ja palvet. 13/12 kl. 15 ja 17/12 kl. 13.

METSAKODU LUDISMAA

VABAÕHUPIIRKOND ESTI
SKAUTLIKULE NOORTELE

EESTI PÄEVALEHT

Estniska Dagbladet

Peatoimetaja Juhana Kokka
Vastutav väljaandja
(ansv. utg.)
Arvi Moor

Toimetus ja tallus:
EESTI MAJAS Stockholmis:
Wallingatan 32, i tr.
Postiaadress: Box 667
103 29 Stockholm 1
Telefon 21 84 46

Toimetaja Eskilstunas Jüri Aas
Aadr. Eesti Päevaleht, Box 120,
631 02 Eskilstuna, tel. 016/14 77 72
Tellimispostigiro nr. 15 67 70-0
Kuulutuste arvete postigiro 80 50 00-0.
Eesti Päevaleht Forlags AB,
Stockholm

Tellimishinnad:

Aasta kr. 215:—
Termin (4 kuud) kr. 78:—
Kuu kr. 21:—

Väljaandja EESTI PÄEVALEHT

FORLAGS AB

Trükkija: Eskilstuna-Kurtens
Tryckeri, AB Eskilstuna 1975

Mikumärdi proovil — Tarmo Sepp ja Agnes Lepp-Kaasik (popsi poeg Juhan oma emaga) ning Tiit Kasik ja Uno Tõnissoo (Mikumärdi peremees Jaak Jooram oma tütre Maretiga). Etendused jaanuaris ja veebruaris 1976. (Foto Jaak Krusmägi)

Mikumärdi rambivalgusse

MIKUMÄRDI tegi revolutsiooni eesti lavadel. Moralseeriva ja õpetliku näitemängu asendas mahlakas maatükk, kus "õigust" mõisteti hoopis teistmoodi kui kiriku kantistist.

MIKUMÄRDI ei ole metsatagune talu, see seisab kõige oma loomadega ja väravapostidega keset arenevat maatihhikonda. Jaak Jooram ei ole tagametsa taluata, vaid ajaga kaasa astuv "kogude" poliitikamees.

MIKUMÄRDI on hea mahlakas episood eesti rahva ajalugu, "Pi-

suhanna" ja palri muu näidendi kõrval meie lavaklassika süda. Seda võib ikka jälle uutemoodi esitada. Näidendi, mille toob lavale Stockholmi Eesti Teater, on lalust ja sügavust, meeleolu ja atmosfääri.

MIKUMÄRDI näitejuhiks on Agnes Lepp-Kaasik ja osaliste pikast nimekirjast leiame peale näitejuhi veel järgmist nimesid: Uno Tõnissoo, Tiit Kasik, Roman Väll, Tarmo Sepp, Muusa Ericsson, Epp Lohk-Sundström, Fedu Järve, Arnold Sikk, Heijo Mängel-Sundsvik, Katrin Härm.

Etendused toimuvad Norrköpingis, laupäeval 24. jaan. kell 18 Djäkneparkkoolis, pühapäeval 25. jaan. kell 15 Eskilstuna linnateatris.

Stockholmis toimuvad etendused ABF-i teatrisaalis, Sveavägenil laupäeval 31. jaanuaril kell 19 ja pühapäeval 1. veebr. kell 17 ning pühapäeval 8. veebr. kell 17.

Göteborgi kontserthoone Stenhammari saalis laupäeval 14. veebr. kell 19 ja Borås'i Engelbrektis koolis pühapäeval, 15. veebr. kell 15.

Adventi jõululaat

Tinavune samariitide jõululaat kulges eelmise aastate eeskujul lähenevate jõulupühade püüel adventimeeleolus. On traditsioonika saanud, et novembri viimasel pühapäeval, esimesel adventil peab Eesti Punase Risti Samariitide Sõprade Ring oma jõululaata kaunist Jakobit kiriku koguduse saalis, kus on müügilauakestel suures valikus jõulukinke, peamiselt eesti-mustrilisi käsitsid. Sissetulek sellest müügist läheb meie üksikukülännud kaasaalastele jõulurõõmu valmistamiseks.

Eesti Lasteaia juhataja Erna Klemmer tutvustab koosviibijaid ettekannete kavaga. Ta tuletab meelde, et kõige sobivam kink käesoleva raamatuaasta puhul on eesti raamat ja et jõululaadal on müügil peale raamatute ka eesti heliplaate — üks Eesti Lasteaia mudilaste lauludega ja teine helilooja Salmel Purrel loomingu.

Adventimeeleolu levib publikus, kui sisenevad kolm Tuulemaa gaidi meie lipu värvides kütlad Käes, Need on Mai Vilberg, Ann Tiito ja Susanne Miller, kes deklameerivad Tiina Tuvikese meeleolulist isamaalist luuletust. Järgnevalt esitavad väikese viiulukontserdi eesti algkooli õpilased Tiina Laantee, Marika Hietanen ja Maria Poska, keda klaveril saadab pr. Airi Vaga. Pikema jõululaulu laulab väike Maarit Vaga.

Järgneval vaheajal voolab saali rohkesti külalast, sest oli lõppenud eestikeelne jumalateenistus lähedalolevas Jakobit kirikus, kus

oli kantalis mainitud käimasolevat jõululaata. See tõi kaasa elevuse ja müüdi edukalt loteril loose, kus iga teine loos võitis. Rahvarlides nuku loteril võitis loos nr. 28, mille võitjaks osutus Mairu Tikas.

Jõululaada kontseriosa koosnes helilooja Salmel Purrel loominguist Henrik Viisnapu ja teiste luuletajate sõnadele, mida esitas suure sisseelamisega tenor Raimond Raidve, helilooja enda klaverisaatetel, mis teenis suure aplausi. Erna Klemmer jagas igale noorele esinejale ühe eesti noorsooaramatu, mis olid annetatud "Välis-Eesti" poolt.

Lõpuks võtab sõna Vera Poska-Grünthal, kes meenutab manalase varisenud endist Eesti Punase Risti esimest dr. Boris Voogast, kelle algatusel 14 aastat tagasi loodi samariitide ring. On tulnud juurde uusi liikmeid, viimaste hulgas ka Maria Kopperman. On rõõmustav, et eesti noored suhtuvad soojalt ja aitavad kaasa samariitide töös. Sellega teostub üks samariitide eesmärkidest — rakendada oma töesse just noori.

Vera Poska-Grünthal lõpetab tänavuse jõululaada tänuga kõigile esinejale ja kaastöölisetele, samuti jõululaada külalastajale.

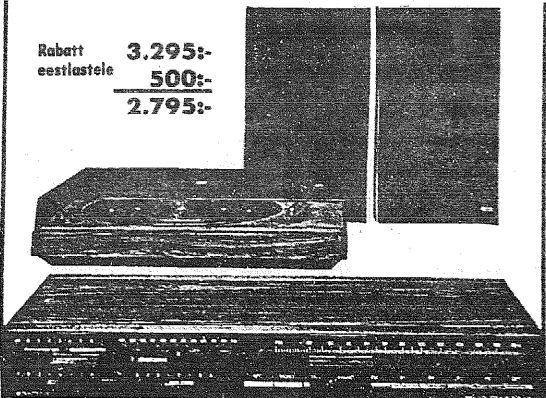
Jaak Kiviloog, eesti arst Uppsalas ja med. dr., on nimetatud Gävle haigla kopsuhaiguste osakonna ülemarstiks.

Eva Paemurdt Gävlest abiellus Leksandi kirikus Hans Nyholmiga.

Jõulukink - kogu perele!

EN RIKTIG BANG & OLUFSEN-ANLÄGGNING MED UNI-PHASE-HÖGTALARE

Rabatt eestlastele **3.295:-**
500:-
2.795:-

Förstärkaren, Beomaster 1100, 2 x 22 W, FM-radio klar för steromottagning.

Skivspelaren, Beogram 1203 är helautomatiskt och extremt lättmanövrerad. Och skonsam mot skivorna.

Högtalarna är dom berömda Bang & Olufsen Uni-Phase. Dom enda högtalarna i världen som inte låter burkigt.

normalms radio & elvaruhus ab

Svandammsplan 2, Midsommarkransen. Tel. 45 13 50

Balti etniliste gruppide esindajaid Washingtonis. Esimeses reas vasakult dr. Kazys Bobelis, Iimar Ploor, Adolfs Lejins, dr. John Genys. Teises reas Gunars Meierowics, Edward Sumanas, Mäido Kart.

Balti rahvusgruppide esindajad Washingtonis

WASHINGTON (VES) — Washingtonis toimus USA eesti, läti ja leedu rahvusgruppide keskorganisatsioonide esimese ja balti koostöö-organ, Ühendatud Balti-Ameerika Komitee liikmete kokkutulek, kus arutati poliitilisi sündmusi Kongressis ja Helsingi konverentsi võimalikke järeltõuse balti rahvusgruppide huvide esikohalt. Asuti seisukohale, et Balti vabariikide N Vene poolt anrekteerimise mittemunustamise poliitika USA osas ei ole muutunud, hoolimata president. Fordi allkirjast Helsingi kokkutuleku lõppdokumendil.

Nõupidamist juhatas Eesti Rahvuskomitee esimees Iimar Ploor. Osa võtsid lätlaste poolt nende keskorganisatsiooni, Ameerika Läti Ühingu esimees Adolfs Lejins New Yorgist ja Leedu Ameerika Nõukogu esimees dr. Kazys Bobelis Chicagost. samuti võtsid nõupidamisest osa Ühendatud Balti-Ameerika Komitee eesti-poolne esimees Mäido Kart, lätlaste esindaja selles komitees Gunars Meierowics, leedulaste esindaja dr. John Genys ja komitee asjadeajaja Edward Sumanas.

Lepiti kokku, et Eesti Rahvuskomitee, Ameerika Läti Ühingu ja Leedu Ameerika Nõukogu te-

gutsevad energiliselt ja ühiselt selleks, et Esindajatekojas vastu võetakse Edward Derwinski poolt esiatud House Concurrent Resolution 406, mis kinnitab ka USA rahvaesinduse selgesõnalist seiskukohta, et seoses Helsingi konverentsiga ei ole USA poliitikas Balti riikide suhtes toimunud mingisugust muudatust, ja et jätkub Eesti, Läti ja Leedu N. Vene poolt anrekteerimise mittemunustamise poliitika.

Kolme rahvusgrupi liikmeid palutakse kirjutada vastavatele Esindajatekoja liikmetele ja taotleda resolutsiooni poolt halletamist.

Kassari esinemas Sõdra Teatri "Kägelbana" stuudiolaval. (Foto Trummer).

Kiitust "Kassarile" ühelt pealtvaatajalt

See pole arvustuse (tunnustan: ootamatult hästi saadud) pealtvaataja muljed, ilma et vaataja arvaks endal olevat mingit kompetentsi sel alal.

Mis enne kõike kaasa kiskus, oli trupi "mängurõõm" mida ei suutnud lämmatada ega kahandada ka see västus, mis paratamatult pidi haarama nii innukalt ja ühtli silmapaistva füüsilise pingutusega teostatud pingutuste järele. Teleseks esituste kõupsus ja tähuslikkuse saavutamise ind ka kõige väiksemates detailides. Mingist "asjaarmastusest" selle sõna halvas tähenduses oidi siin väga kaugel. Tees, et saavutuste kõrge tase eeldab enne kõike tehnikat, leidis meeldiva tõestuse.

Ei saa mööda mainimast mis vaatajale jättis kõige sügavamana mulje: Targa rehealune, muusika ja liikumisskeemi järgi tõenäoliselt eesti rahvatantsude varu kõige varasematest lihtsatest pärinev rituaal-maagiline tants, omaette "palvetund", nagu neid kõigi rahvaste kultuuris esinenud. Naiste

rietuste värvihelgid ja sobiv valistus koos liikumisskeemi ühtlusega jätsid oma intensiivse hardusega kustumatut muljet.

Hoogne ja innustunud oli ka noorte viuldajate esinemine. Siin jällegi tagasihoidlik soov: kas seoses rahvatantsu esitamisega järgmise korral poleks võimalik koostada kava rohkem ehtsa rahvamuusika motiivideks.

Hilinenult võib siin lisada detaili paljuvaledud "Tuljaku" päritolu kohta: Alakirjutatu kuulis seda raadios mõni aeg tagasi. Selle kohta öeldi: "Ehmishes Polka", esitasid Viini filmarmonikud Willy Boskowsky juhatusel...

Tänane eesti noorus siin näib leidnud olevat ühe oma elulise väljendusvormi rahvatantsus – keset saali asuval "aval" oli ju tegevuses suur osa mele avaliku elu ja teatrigegevuse noormüüdi "tähti" ja aktiviste.

Ole tänulikud väsimatutele ja idealistlikele noorte koolitajatele juhtidele – Udo Tohverile ja Alfred Pisuksesele! Arvo Mägi

Peking jahe Kissingeri 'detentele' Moskva suunas

USA välisminister Kissinger sooritas hiljuti oma järjekordse reisi Hiinasse, millele Washingtonis asetati suuri lootusi, kuna välisminister pidi teed tasandama ja eelläbirääkimisi pidama president Fordi kavandatava külaskäigu suhtes Hiinasse. Nüüd tagant järele selgub, et välisministri külaskäik Pekingi ei olnud kaugeltki nii edukas kui seda esialgu loodeti ning välisminister Kissinger pöördus Hiina pealinna tagasi võrdlemisil kõhna pagasiga.

Tundub, et USA ja Hiina omavaheline koostööpoliitika ei ole veel kaugeltki välja kristalliseerunud ning hiinlastele on arusaamatu ameeriklaste praegune kahepaikne välispoliitika. Kui Hiina juhtkond president Nixonil välisemise perioodil Washingtoniga sidemeid haikkas looma ja välisminister Kissinger ja president Nixon sooritasid oma paljureklameeritud ja massmeedias ülespuhutud reisi Hiinasse, siis loodeti nendest kontaktidest uusi suundi USA välispo-

liitika väljakujundamiseks ja kaldueritult, et suhted Hiinaga annavad maailma poliitilisel areenil paremaid võimalusi jõudude tasakaalu loomiseks.

Väideti, et koostöö Hiinaga annab võimaluse Hiina ja USA ühendama koostöö raamides luua tagavamad ja jõulisemad baasid N. Liidu agressiivsele maailmavalutamise poliitikale vastu panemiseks.

Nüüd tundub siiski, et see ei olnud USA Hiinale lähenemise poliitika põhialuseks ning põhjuseid tuleb otsida mujalt. Tõenäoliselt taotles endine president Nixon koos oma välisminister Kissingeriga oma paljureklameeritud maailmarahu kindlustamise poliitikale suurema rahvusvahelise kaalu andmist ning käis sellest aspektist lähtudes Hiina müüri vaatamas. Välisminister Kissinger samal ajal jatkas varem endise president Nixon ja praegu president Fordi toetusel oma detente poliitikat N. Liiduga, milles hiinlased näevad sinult venelaste edasitungi soodustamisele ning nende režiimi kindlustamisele kaasaaitamist.

See hiinlaste mure USA välispoliitilise liini pärast lajastus koke Kissingeri vastuvõtul Pekingis. Kissinger võeti vastu väga jahe-dalt ning Hiina välisminister Chiao Kuan-hua andis talle oma torvitu-skõnes üksikasjalise õpetunni detente poliitika ohtlikkusest kogu maailmale. USA välisministri läbirääkimised Hiina võimudestega arenesid väga formaalses õhkkonnas ja lõppesid sellega, et hiinlased ei määranud isegi kindlaks tähtpäeva, millal nad on valmis USA president Fordi vastu võtma.

Pekingi tõrjuv hoiak USA välispoliitika suhtes on täielikult mõistetav, sest kui ameeriklased otsivad Hiinaga sidemeid ainult sel põhjusel, et demonstreerida välist maailmale ainult oma väljapüüdist kuid sisu- ja praktiliselt mõtetut sõprust Hiinaga, siis ei ole sellisel koostöö mingit praktilist mõtet ja mõju maailma välispoliitilise olukorra kujunemisele. Kui Kissinger ja Ford sõidavad pika tee Washingtonist Pekingi ja piirduvad ainult banketididel tühiste ja mitteidagi ülevate fraaside esitamisega, mis peavad kinnitama president Fordi suuri võimeid USA välispoliitika kujundamisel eelolevateks presidendivalimisteks, siis on hiinlastel tõesti põhjust õigu kehtendada ja Kissingeri paljureklameeritud võimetele ja poliitilisele ülevale alla vaadata. (VE/K.A.)

Jõulukink - kogu perele!

Vi visar nu
Telefunkens färg-TV
med trådlös fjärrkontroll.

Telefunken uppfann PAL. Färg-TV-systemet som Sverige och nästan hela Europa gått in för. Framst tack vare den naturtroga färgen och skärpan.

PALcolor 844 är en heltransistoriserad 26-tummare med touchkontroller, skjutreglage och en stor framstruktad högtalare. Klar för TV-kassetter och bildskivspelare. Fjärrkontroll med ultraljud är standard.

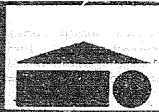
TELEFUNKEN
PAL

Låt oss visa den. Välkommen!

Kaugkontrolliga 4.595:-
Eesti. rebett 700:-
3.895:-

Kaugkontrollita 4.195:-
Eesti. rebett 600:-
3.595:-

normalms radio
& elvaruhus ab

Svandammsplan 2, Midsommarkransen, Tel. 45 13 50

Soovitame jõulupühadeks:

verivorste, värsked kanamune, kohupiima, hapukoort, hapukapsaid, hapukurke, pilusid, silmusid, rootsi ja välimsoo vorste, mitmesuguseid juuste, halvaad, orient kaupe j.m.

HÖBELAIDS LIVS

Hötorgshallen Stockholm
Tel. 21 90 62

Monumentaalne suurteos
Eesti Raamatuaastal

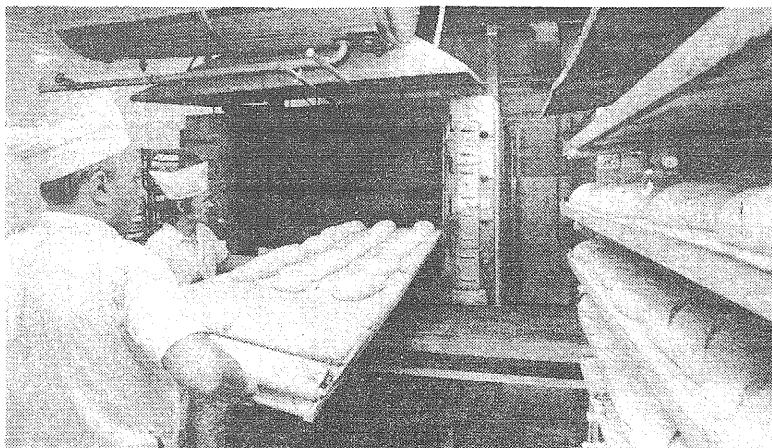
JÜRI ULUOTS

Tema elu ja töö, tema aeg sõnas ja pildis 1890–1945

Üle 1000 pildi ja dokumendi. Mahukas tekstiosa. Kokkuvõtted inglise, saksa, rootsi keeltes. Suur formaat 23x30 sm. Dokumentaaltõese rohkte haruldaste piltide ja dokumentidega, mida mitte kunagi enne pole avaldatud või mis mitte varem paguluses trükis pole ilmunud.

Iseseisva Eesti Vabariigi viimse peaministri presidendi ülesannetes ja eesti teadusemehe prof. Jüri Uluotsa elu ja tööd kirjeldades annab teos ka pildi Eesti riigi ja rahva saatusest tema eluajal. Teose on koostanud ja kujundanud Erik Uluots.

Ettetellimised teosele on veel avatud. Teost saab ette tellida tasuta ette tellimise hinnaga kr. 125:- pgirole nr. 35 71 17-1, Erik Uluots, S:t Eriksgatan 81, 4 trp., 113 32 Stockholm. Teost trükitakse ainult ette tellimise ulatuses. See on teos kõigidele, kes need aastad ise on läbi elanud. Aga ka nendele noortele, kes tahavad tunda õppida möödunud aastaid Eestis.

Tooming küpsetab põhimõtteliselt kiviahjudes, kuna eesti leiva läbiküpsemine seda nõuab (Foto Olle Seifbold).

Dagens Nyheter maitstes Toominga juures leiba

Laine laine järele on voolanud sleserändajad üle Rootsi. Enamasti neist on neist olnud peetunud rootsi loivas. Mõned on protestiks hakanud leiba teistki küpsetama ja et samal ajal teinud oma kaasmasslast. Üksikud uued leivasordid on suutnud läbi murda n.n. plastilipa-vallist, nagu näit. Nobis-leib. On kerkinud üles pisikest pagaritööstust, millised aga kahjuks enamusel on taas kadunud, kirjutab Dagens Nyheter, märkides siis aga, et üks, kes on suutnud konkurentsi alles jätta ja on muutunud kindlaks mõisteks, on eestlane August Tooming, kes praegu saadab leiba üle kogu maa.

Dagens Nyheter ütleb, et August Toominga karjäär on midagi ameerikalikku:

— See puudutab meest, kes heitis nurga siirupillimp ja sõtkus ehtsa eesti haputaigna. Ta leidis vana puuga köetava kiviahju ja hakkas õõsel küpsetama, et päeval müüa, m. h. Hötorgetti.

Alus ja filosoofia on jäänud samaks. Leiva saladus seisneb kiviahjudes, mis nõuavad rasket kätetööd, kuid küpsetavad paremini kui ükski teine aht. Nii kaugel kui silm näeb, ei ole tegemist üldse suhkruga, taigen valmib puhtast rukkiaterast jahvatatud täisterajahust. See tuleb spetsiaalvestist Strängnäsist. Resultaat on kõige parem. Mahlakate leibade ümber kerkiavad lõhnad nagu mu lapsepõlve Pagari-Elleni juures, kui ta õhetavina üritas oma leivalabidaga puuküttega aju ees. Ja kui hammustada seda leiba, sil on tunda selle nõtkust ja jõudu.

Vahepeal katsetati ka odralavaga, kuid tänapäeval on odra tarvidus Rootsis nii tagasi lüüdnud, et jahu tundus alati läpistanuna ja vanana.

Pagaritööstuse juhataja Herbert Koepke on impordeeritud Saksamaalt 1968 ja tal on meistri paberid. Ta on vapustatud, et Rootsis praegu ei nõuta korralikku pagarite ettevalmistust ja väljaõpet pagariseltsile näol. Nagu hoolas vanem valvab oma lapsi, nii valvab Herbert Koepke oma haputaignat — see on tema viimaseks töömomendiks enne kui ta õhtul magama läheb.

Suurtes anumates puibitseb valmiv taigen, millist küpsetatakse eesti peenleiba.

Toominga juures kasutatakse suhkrut ainult kohvi juurde. Nad lasevad, et tervishoiuvõimud peaksid kasvatama rahvast nii, et nad lõpuksid magustatud leivast. Tuleks alustada õige leivaga juba lastepäevakodudest peale ja harjutada neid kogu kooli aja.

Ünustuseks on, et ärides loodaks manuaalsed leivamüügi punktid. Leiva hõng on meeldivam kui aja-

viitemuusika. Paari aasta eest alustasid hamburgis paar suurt kaubamaja manuaalselt leivamüügi punktidega, mis kumunes suureks menuks.

Tooming ei võta vastu seisma jäänud mõumata leiba. Müüb pigem vähem, kui et leib läheks seotuks. Tal on päritud austus LEIVA kui inimese ürgvana toiduse vastu.

Seal on reas mahlakad tumep-

ruunid pätsid, kuumad ja lõhnavad. Et rahuldada jaekaubanduse vajadusi, tulevad need pakki plastikottidesse. Leib pakitakse soojalt, sest siis on tal suurem vastupidavus, soojus leivast steriiseerib õhu ja pakendi. Ärid aiva nõuavad leiba, mis võib seista. Teine ajale järeleandmine, millega ka see pagarifirma on olnud sunnitud arvestama, on sortimendi suundamine. Algest 6-st praeguse 30-ni. (EPL/K)

Moskva kitsendas rahalise välisabi saatmist omastele

NEW YORK (VES) — UPI telegraafagentuur teatas 20. nov. Moskvast, et N. Vene valitsus on teatavaks teinud uued kavad välisraha saadetiste osas, mis saavad kinketöenditena N. Venemaal elavale. valitsuse poolt loodud Vneshpostitorg, mille kaudu rahasaadetiste kinketöendid läksid N. Venes elavale, on teatavaks teinud vältimaadest saabuvas rahasaadetiste osas uued juhtnõu, mis drastiliselt vähendavad nende rahasaadetiste väärtust.

Uus korraldus puutub ühtlasele kõiki Vene kodanikke, märkinud järelepärimisel juhtiv kaubandusala tegelane Nikolai Tumanov.

Uute korralduste kohaselt lõpetab Vene väliskaubanduse pank kinketöenditega saadava välisraha kasutamise soolokohastes erikauplustes ja vahetab summad ümber vene rahaks ametliku kursi kohaselt. Uued korraldused hakkavad maksma 1. jaanuarist.

Senini kasutatud N. venes elavad isikud, kes välismaadest said kinketöenditega raha, neid kinketöendeid "Beriozka" pooldes (nii nimetatakse Venes neid Vneshpostitorgi kauplusi) ja müütsid erirublad reguleerimiseks nõuk. rubladeks umbes kuuekordse väärtuses.

Väliskaubanduse pank, misuugene tegeleb kõikide välisraha kinketöenditega, alustab summadele ka 30 % mahaarvamist maksudeks alates samuti 1. jaanuarist.

määruse põhjal, mis välja antud k.a. aprillil.

Kui kõik mahaarvamised arvesse võtta, saab nõuk. kodanik välismaadest kinketöendiga saadetud rahasumma kätte lga 100 dollari eest 49 rubla senise 400 rubla asemel.

Uus korraldus olevat tekitanud ärevust eriti juutide ja teistes ringkonnis, kes on kaotanud Venes kohad ja kes kasutasid senini summasid USA-st ja Lääne-Euroopast saabunud kinkidest, see puudutab ka akadeemik Sahharovi, kes rahuaahinnana saab 122.000 dollari. Kui see raha saabub N. Venesse, saab laureaat sellest vähesese osa.

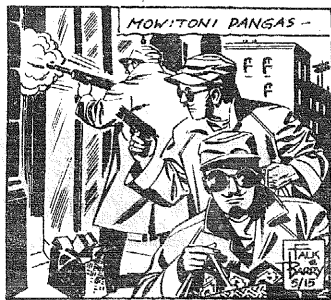
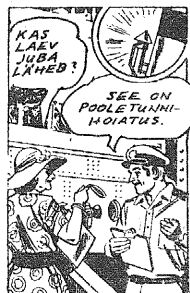
Häbenematud

HOUSTON — Houstonis, Texases abiellusid 22-aastane ettekandja Linda Stilling ja 30-aastane kelner Melvin McClintock ja laulataisid oloid noorpaar, samuti kõik pulmalised alasti, ainult pastor kandis oma vormikuuhe.

Oma ebatavalise laulataisega tahtsid nad näidata, et neil pole midagi häbeneneda, kuigi praegune ühiskond nõuavat abielumisei pruudikleiti ja peortlust.

West Hoxtonis NSW osariigis Austraalias suri 23. okt. Johannes Mägi, sünd. 4. oktoobril 1907 Pärnasma vallas Saaremaal.

Fantoom

"Vajame miljondollarifondi" R. E. Esinduse istungjärgult

— Ka eesti rahvusgrupil vabas maailmas oleks vaja Eesti Fondi, mille sihiasetuseks oleks miljon dollarit, ütles Rootsi Eestlaste Esinduse juhatuses esimees Olaf Muruk Esinduskogu ees peetud sõnavõtus, juhtides tähelepanu, et eestlased on sellise fondi küsimuses tunduvad maha jäänud lätlastest ja leedulastest. Olaf Muruk pidas vajalikuks, et Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu asuks rahvusliku suurfondi küsimuse lahendamisele. Esimehe sõnavõtt käsitles suurelt osalt uut vähemuspoliitikat ja riigi toetuse andmist

vähemusorganisatsioonidele, m.h. selgitades vaateid, organisatsioonitoetuse jagamises eestlastele.

Esinduskogu koosolekud toimusid 29. ja 30. novembril erakorralise istungjärguna, mis toimus Stockholmis Medborgarskola aulasaalis ja mida juhatasid esinduskogu esimees prof. Hans Kauri ja abiesimehed Rud. Schmuul ja Valter Soo, protokollisid sekretärid Arvi Moor ja Mart Kiiver.

Annus Estraleidid et napi rahakotiga inimesed toetavad suhteliselt paremini kui jõukad.

Juhatuses esimees Olaf Muruk pikemas sõnavõtus tähendas, et on pidevalt jälgitud vähemusseaduse valmistamist kahe aastast 1968 ku, ka poliitilisi mõjutusi, mis on otseselt või kaudselt olnud seoses selle seadusega. Kontakti on peetud ka baltli naabritega ja teiste vähemusgruppidega, et muretseda teateid teiste seisukohtadest. Teatavasti võeti vähemusseaduse vastu riigipäeval, 13 mail ja see hakkas kehtima 1. juulil.

Esimees tutvustas järgnevalt Sisserännuameti poolt uue seaduse alusel antavaid toetusi, nn. tegevustoetust ja projektoetust. Esimeste antakse vähemuste keskoorganisatsioonidele, kuna teist, nn. projektoetust võimaldatakse ka väiksemale organisatsioonidele, kusjuures aga kummagi jaoks on eri nõudmised.

Nõudmised tegevustoetuse saamiseks olid Esinduse poolt täidetud: Esindus on üleriigiline eestlaste keskus. Tema olemus kannab enam kui 4000 liikmelise valijaskonna mandaati. Ta on rajatud demokraatlikule alusele, mille olulisemad asjaolused on, et eestlaskond on kannud seni ise Esinduse olemasolu eest majanduslikku vastutust vabatahtliku toetusega.

Nendest faktidest lähtuti esilduse koostamisel ja see anti sisse Sisserännuametile juulikuul algul. Septembris lõpu selgus, et Sisserännuamet oli määranud eesti ja läti rahvusgruppide võrdse toetuse, kummalegi 125.000 kr. Samuti lubati toetusi teistele vähemusgruppidele. Kuid eesti ja läti vähemustele esitati seejuures soov, et Esindus ja Komitee, samuti Läti Kesknõukogu ja Abistamiskomitee tehku ise ettepanek summa jagamiseks, ja et sel juhumi, kui omavahel kokku ei lepitata, otsustab jagamise Sisserännuameti juhatus.

MIKS ERI PÕHMÖTE?
Selline seisukoht äratas imestust. Miks kohaldatai baltli vähemuste suhtes eri põhmöte, kuna

teiste vähemuste osas otsustati sama toetusliigi määramine ilma selle põhmötte? Kuid selgus peagi, mis põhjustas taolise summa. Sisserännuameti juhatusel oli nimelt ühe juhtiva ametniku poolt teatatud, et eestlased soovivad sellist meetust, ja siis rakendati see ka lätlaste kohta. Häirivaks tegutses esitatud motiiv, et eestlased ise soovisid seda. Selgus, et ka Eesti Komitee ringkonnast polnud keegi taolist soovi avaldanud.

Olaf Muruk tähendas edasi, et Sisserännuamet jättis nii siis Esinduse samale redeliplangale Eesti Komiteega ja teistest vähemustest nagu alamale astmele. Esindusel polnud aga põhjust taganeda põhitoetuse taotlusnõudest, olles ühthästi ka teadlik, et E. K. ei olnud tegevustoetuse saamisnõude teiseks kohalt Esindusega võrdset tasemel. Ja kuna Riigipäeva poolt vastuvõetud seadus ei olnud enam Sisserännuameti suvaküsimus, siis oli Esinduse kohus ka sellele asjaolule tähelepanu juhtida.

Neli asjaoludel esitas Esindus mainitud otsuse kohta oma seisukohta, toetades eeldusi ja vajadusi tegevustoetuse saamiseks 100.000 kr. suuruses. Kuidas E. K. samas küsimuses toimus, see on nüüd ka Esinduskogul sellekohaste kirjalike materjalide kaudu teada (lisas leidis EK ettepanek In-vandraverketele toetuse jagamiseks viie organisatsiooni vahel).

Sisserännuameti juhatus tegi novembri algul uue otsuse: suurendas eesti vähemusgruppi tegevustoetuse summat 25.000 kr. võrra

Lauri Reinans kritiseeris kirja saatmist In-vandraverketele.

ja jagas summa esinduse ja Komitee vahel võrdselt.

Esinduse juhatuses esimees lisas: — Milliseks kujuneb rootsli sisserännupoliitika rakendamine, seda näitab tulevik. Esinduse kohustuseks on selle arengut jälgida ja omapoolsed ettepanekuid esitada.

AKTIIVSUS
Esimees puudutas põgusalt ka tööd ja tootlust ühenduses Helsingi-konverentsiga. Ettevalmistuste aeg oli väga piiratud. Eeldati, et konverents toimub septembris. Kuid juulil kehtis selgus, et konverentsi on veel vaid paar nädalat aega. Esindus polnud saanud Kesknõukogult vajalikku informatsiooni aktsiooniks. Hiljem selgus, et Esindus peab saatma Karl Laantele Helsingisse USA-st tulev

delegatsiooni koosseisu. Esindusel polnud selleks raha ja puhkused sel ajal ei võimaldanud korjanduse teostamist. Kuid sellest hoolimata sai Laantee sõit siiski teoks, peamiselt isenda arvel.

Stockholmis ja Malmös organiseeriti Esinduse Välis- ja Kodumaa-küsimuste komisjoni algatusel nn. vabaduse vahukonrad. Demonsstreeriti kohaldatai ja vastutaks kujunes nende tõttu Balti-riikude vabadusprobleemide suhtes väga soodsaks. Kahetsevalt ei saanud eestlased selleks aktsiooniks Stockholmis oma noortelt kasu.

ARUANDE ÜMBER
Järgnesid esimehe ettekande kohta sõnavõttud.

Aur Reimans ei olnud sellega päri, et see informatsioon, mille Esinduse juhatus Esinduskogu saadikule saatis, sisaldas suure osa teiste organisatsioonide, Eesti Komitee, tegevuse ja käitumise kohta. Samuti oponentis Reinans esimehe väitele, et toetuse võimaldamisel ei koheldud rahvusgruppide võrdselt. Reinansi järgi oli selleks loogiline põhjus: teiste juures ei eksisteeri taolist kahe keskoorganisatsiooni. Teist seda pole. See oligi vahet-tegemise aluseks. Seega toimus sisserännuvalitsus õigesti. Asjaolu, et anti võimalus toetuste saajast omavahel kokku leppida, oli kõigile positiivne samm. Lätlaste juures leidis see ka positiivse vastuse. Reinans kritiseeris seejuures Esinduse juhatuses esimehe tegevust seoses kirja saatmisega Sisserännuametile riiklasi ta teile, et polevat võimalik E. Komiteega toetussumma jagamisel kokku leppida. Seda ei üritatudki.

Ilmar Toigre toonitas, et E.K. materjali saatmine saadikule oli tarvilik, et näidata, kuidas E.K. oma tegevust Sisserännuametile aru andis ja kuidas Komitee suhtus koostöösse. Toigre süüdistas ka E. Päevalehte, kus ei ole seda küsimust tema arvates pole erapooletult valgustatud, vaid olevat kogu aeg osutatud Esinduse kui süüdlase poole (?).

Rich. Norvell leidis, et kirja Sisserännuametile polnud mingit kiiret. Kiri saadeti teele enne juhatuses koosolekut, mistõttu juhatus ei saanud oma arvamus avaldada.

O. Muruk: Kirja saatmisega ei saanud viivitada. See postitati 6. oktoobril, sest Sisserännuameti koosolek oli 9. okt. Nende kontaktide põhjal, mis E.K. juhtidega oli, ei olnud usku kokkuleppe saavutamiseks.

Lauri Reinans: Kas teab Esinduse otsused? Kas Esinduse juhatus ei ole esimees? Vormiline asjaajamine on väga oluline.

Prof. Hans Kauri arvamise järel, et Esinduse esimees on talitanud õigesti ja juhatus on käitunud hooleperemerklikult, otustas koosolek päevakorras edasi minna ja majandusküsimustega jätkata.

10 KUUGA 40.000 KR
Esinduse laekur Herbert Ir andis majanduslikku ülevaate viimase 10 kuu kohta. Selle aja jooksul on eestlaskond toetanud Esindust 44.000 krooniga, kusjuures 4000 kr. on saadud Esinduse Naisringilt. Elavaru oli koostatud tsakakaalus 90.000 krooniga. Selle ta-

Juhatuses esimees Olaf Muruk esitas aruande.

sakaalustamine on tõenäollik. Kuid raha pole jatkunud võlgade tasumiseks. Majanduskomisjoni esimees Annus Estraleidid esitas majanduslikku aktiivsust, kuid lisas, et need, kes on majanduslikult kehvemas olukorras, nagu näit. pensionärid, toetavad heldekäeliselt. Seevastu toetavad "rikkad" kas üsna napilt või üldse mitte.

Laekur Herbert Ir konstateeris eestlaste kasvavut omatoetust — kümne kuuga 40.000 kr.

Prof. Kauri avaldas headmeelt ohvrimeelsuse jätkumise üle, mis näitab eestlaskonna huvi Esinduse vastu. See asetab Esindusele uusi kohustusi. Riiklikust toetusest ei jätku. Loodame, et ohvrimeelsus jätkub ka edaspidi.

Esinduse esimees Olaf Muruk esitas Esinduskogule sihtjooni ja ettepanekuid tegevuskavaks, mis ühtsild mitmelte RPR-a programmettepanekuga. Seejuures ta tõi esile ka rahvusliku aktiivsuse mitteküüaldust. Vanem generatsioon on välja langemas. Noorte

juures on märgata lõunat ja ümberharruvust. Seetõttu on vaja eeskätt suuremat aktiivsust kultuurilisel alal.

VAJA KAARDISTADA
Edasi ütles esimees kokkuvõttes:

— Meie põhiliseks eesmärgiks jääb rahvuslike vabaduse eest seismine ja Eestile vabaduse nõudmine. Ning edasi: Peame vajalikuks välja töötada kava, mis näeb ette erialalist koostööd nn. keskoorganisatsioonide vastavate organitega. Esindus peab vajalikuks kartaoteegi korraldamist kõigi Rootsi eluivate eestlaste kohta vastava jagunemise: valijate nimekiri, laste ja noorte register, vanade nimekiri. Esindus peab vajalikuks sotsiaalkomisjoni tööleakendamist (esipeamiselt pensionäride abistamiseks). Esinduse sooviks on, et suuremas osas osalesid teaduskeskused, kes ei keel oleks kuraator. Kultuurautonoomia toetamine on jatkuvaks eesmärgiks. Peame vajalikuks levitada Eestist väljasaadetud memorandumeid ja informatsiooni. Taotleme koostööd teiste baltli rahvusgruppidega. Esindus peab vajalikuks noortetöö alal läbirääkimisi, et koordineerida ja korraldada ühisüritusi, kusjuures läbirääkimised toimusid ühtepoolt Esinduse kultuuri-, noorsootöö ja koolikomisjoni ja teiselt poolt E.K. Noortetöö ja skautlike organisatsioonide vahel. Jne. (Järgmises EPL-s avaldame kokkuvõtte Esinduskogu istungi jatkamisest).

Eestis on surunud jaanuarikuus 1960 Harry Nildre ja Paadenurmes sama aasta aprillil kuus Sulev Nildre.

Lisaks suri augusti kuus 1975 Ella Nildre ja maeti 10. aug. kohaile kalmistule.

Minu armast abikaasat,
isa ja vanaisa

Eduard Palm'i

mälestavad sügavas
leinas

TIINA

TÜTAR EDITH
abikaasa ja lastega

Matusetalitus toimub 16. dets.
kl. 13 Askimi kirikus.

Armast venda, onu ja
sugulast

Karl Kool'i

mälestavad sügavas leinas

MAGDA

PAUL ja RENATE

MAIE

THOMAS, ANDERS

ANTS ja KARIN

ANNELI

ÜLO ja HELLE

LINDA, PEETER

GERDA PIRBE

Jumala kutsel maiseist elust
lahkunud koguduse hooldaja-
õpetajat

Karl Kool'i

mälestavad leinas ja avalda-
vad sügavat kaastunnet lah-
kunu abikaasale

EELK NORRKKÖPINGI
KOGUDUS

ja

KOGUDUSE SEGAKOOR

Meie südamest armastatud
koguduse õpetajat

Karl Kool'i

Sünd. 3/10 1907
Surn. 5/12 1975

mälestavad sügavas kurbuses
ja leinas

EELK GÖTEBERGI JA
LÄÄNE-ROOTSI KOGUDUSE
JUHATUS NING NÕUKOGU

EELK GÖTEBERGI JA
LÄÄNE-ROOTSI KOGUDUSE
ALINGSÄSI PIHTKONNA
JUHATUS JA NÕUKOGU

KOOS KOGUDUSE
LIHKMESKONNAGA
GÖTEBERGIS
ALINGSÄSIS JA
HALMSTADIS

Ootamatult kutsus Jumal oma
juurde minu kalli mehe

Õpetaja

Karl Kool'i

Sünd. 3/10 1907 Kursis
Surn. 5/12 1975 Eskilstunas

Vaikses leinas

KLARA

Minu Isa Majas on palju elua-
semeid.

Joh. 14,2

Matusetalitus toimub kolma-
päeval, 17. detsembril kell
14.00 Jakobi kirikus Stock-
holmis.

Muldasingitamine Metsa-
kalmistul.

Kauaaegset head
perekonnasõpra

Eduard Palm'i

mälestab leinas

NIKY SINISAAR
perekonnaga

Armast õpetajat ja head
sõpra

Karl Kool'i

mälestavad leinas

VARMU AKKER
perekonnaga
JAAN ALLAS
abikaasaga

MARIE ALLIK
MÄRT AVATARE
perekonnaga

VOLD. AVATARE
abikaasaga

KARL KAAMAN
AADU KAJASSAAR
abikaasaga

OSVALD KOCH
abikaasaga

AUGUST KORJU
abikaasaga

ENDEL KUBJA
perekonnaga

AUGUST LIIV
perekonnaga

MIKKEL LÖBU
perekonnaga

HERBERT PIIRIMETS
perekonnaga

ARNOLD PUNDI
perekonnaga

LINDA SALUVÄLI
BERNHARD VALK
perekonnaga

IVAR WERÉN
perekonnaga

JOHANNES ÄRO

Õpetaja

Karl Kool'i

mälestavad

EELK ROOTSI
PRAOSTKOND

ja

Praost

RICHARD KOOLMEISTER

Armast viilistlast

Karl Kool'i

mälestavad sügavas
leinas

KORP! ROTALIA

ja

EESTI

KORPORASIOONIDE
LIIT

Lembit Roosa

Sünd. 31/5 1926 Keenis
Surn. 9/12 1975 Thulinis,
Belgias

Mälestavad sügavas leinas

VAMBOLA
perekonnaga

KALJU
perekonnaga

Armast sõpra

Karl Kool'i

mälestavad

AKSEL POOM

BJÖRN RINGBORG

ARNOLD SCHULTZ

AARE TOIVI

perekonnadega

RUDOLF ESKEN abik.

ALFRED SALUVÄLI abik.

JUTA ja FELIX STRAUSS

MIRALDA KALL

HELDUR KAISLA

HELMİ AASLEPP

ALBERT METSÄÄR

JOHANNES VILU

Armast sõpra

Karl Kool'i

mälestavad kurbuses

ALICE ja ARNOLD

MARI-ANNE ja HEINI
lastega

Oma armast klassivenda
Hugo Treffneri gümnaasiu-
mist

Karl Kool'i

mälestavad sügavas
hardumuses

JUHAN RAUD

HEINO RIOMAR
perekonnaga

JUHAN SAARE
abikaasaga

Oma armast Koguduse
Õpetajat

Karl Kool'i

leinavad

ELMAR AIBAST
abikaasaga

ALEKSANDER KILU

PAUL KOSK
perekonnaga

EVOLD LILLESTE
abikaasaga

OSKAR MARTEN
abikaasaga

ELMAR MÄRTIN
RUUT PAGLANT
abikaasaga

GERHARD PEET
perekonnaga

VELLO PIIRISALU
perekonnaga

ALBERT UUKAREDA
abikaasaga

JOHANNES ÄÄRLAHT
abikaasaga

4. detsembril 1975 uinus 93.a.
vanaduses vaikselt igavesele
unele

Elsa Alice Unt

Mälestavad leinas

POJAD
perekonnadega

POJAPOJAD
perekonnadega

POJAPOJAPOJAD

Maetud Djursholms 11. dets.
1975.

Head kaasmaalast
August Kriisa't

mälestavad leinas

- VAMBOLA KLAUREN
- ARTEMI KREEK
perekonnaga
- MARTA KOPAMEES
- JAAN REEBANE
perekonnaga
- ILMAR VOOREMAA
abikaasaga
- AUGUST PAAS
perekonnaga
- ÜLO BIRK
perekonnaga
- ZOJA TIGANIK
- JOHANNES LIHKANE
abikaasaga
- JOHANNES RIKAS
perekonnaga
- NEEME LINDORG
abikaasaga

Meie armas
Minna Adoff

Mälestavad leinas

- REINE, MARTINA ja
AUGUST SIKK

Südamlik kaastunne Peeter
Laussen'ile tema ema
Alma Laussen'i

surma puhul.

- RAGNAR INKAPÖÖL
- VOLDEMAR KAASIK
- HARRY PIIR
- JÜRI REMMELGAS
- VALENTIN REOSE
- OSMO TAMMEMÄGI

Meie sügavaim tänu kõigile,
kes meie armsa
Magnus Saarna

matusetalitusest osa võtsid, tema viimast puhkepaika pargade ja lilledega kaunistasid ning meile meie leinas kaastunnet avaldasid.

- LAPSED PEREKONDADEGA
HEDVIG

Armast kolleegi ja sõpra
Dr. med. vet.
August Kriisa't

mälestavad leinas

- E. ANARI
- A. HERODES
- B. KALLE
- A. MÖTTUS
- A. NIGGOL
- PH. SELLI
- J. SIILAK
- A. TOOMES
- A. UNDRITZ
perekondadega
- V. LÖÖKENE
- H. RIISPERE
abikaasadega
- K. DANIEL

Oma lahkunud auliiget
Dr. med. vet.
August Kriisa't

mälestab

- EESTI
VETERINAARARSTIDE
ÜHING ROOTSIS

Üigusteadlaine
**Alfred Martin
Raudava**

Sünd. 7/8 1899 Eestis
Surn. 20/11 1975 Ludvigsbu-
rgis L.-Saksamaal

Leinab

- VENNANAININE
lastega

Armast
Karl Kool'i

mälestavad kurbuses

- KARL ILME
perekonnaga
- VALENTIN REOSE
abikaasaga
- WILLEM ROOMAN
- OSMO TAMMEMÄGI
abikaasaga

Koop. . .

Alg. lk. 1
kahe aasta järele ja viimati jäid Kanada võitlejad Hollandis 14-daks. Meil oli suuri väljavaateid teise ja kolmanda kohale tulekuks, kui oleks meil olnud oma klaverimängija. Kõik teised maad omasid oma muusika. Kuid Kanada pidi leppima Rumeenia muusikuga.

Madridis neljandaks tulnud Kanada võistkonna kümme liikme hulgas oli eestlanna Mari Vähi, kes on individuaalselt Kanada-meistriks. Kanada esindusgruppi kuulub muide veel Karin Viinamäe, kes aga Madridis ei olnud kaasas.

Lääne-Saksamaa tuli Madridis esimeseks, Jaapan oli teine ja Hispaania kolmas.

Kanada

Alg. lk. 1
Ius Koteles oli ajalehe teatel shokeeritud Munro seletusest ja ütles: "See mida minister ütles, ei sobi mitmekultuurilisele programmiga. Paistab, et minister on loovutamas oma portfelli." Eestlastest on selles nõukogus Valve Andre.

**RAHVUSGRUPID
PROTESTEERIVAD**

Torontos toimus Kanada Rahvakunsti Nõukogu aasta-koosolek, kus tähtsamaks arutlusaineks oli Kanada uus poliitika mitmekultuurilisele alal. Rahvakunsti Nõukogu direktori Leon Kossari kutsel võtsid koosolekust osa ka umbes 15 rahvusgruppi esimehed või nende esindajad.

Töoministri John Munro poolt avaldatud uued põhimõtted said nii rahvusgruppide esindajate kui ka Rahvakunsti Nõukogu liikmete poolt üksmeelse hukkamõistmise osaliseks. Eestlaste poolt võtsid koosolekust osa EKN abiesimees Laas Leivat ja EKN liige Kalju Jõgi.

Koosolekult saadeti protestitelegramm peaminister P.E. Trudeau'le ja küsti temalt kiiret kokkusaamist rahvusgruppide esindajatega, et selgitada, missugune on praegu õieti valituse poliitika mitmekultuurilisele küsimusele, kuna min. J. Munro poolt teatatud põhimõtted on vastuolus varem peaministri poolt deklareeritud ametlike seisukohtadega.

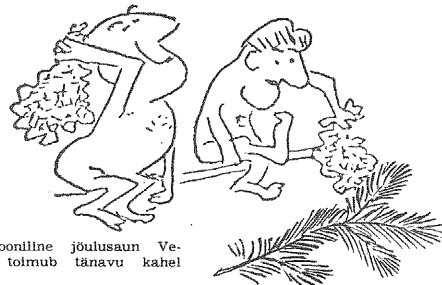

Head sõpra
Eduard Palm'i

mälestavad perekonnad

- JOH. JOHANSSON
- ALFRED KAING
- JUHAN KAING
- EDUARD KÄGI
- WALTER LAHE
- HERMAN MARIPUU
- ADOLF NÖMM
- GEORG NITENBERG
- ARNOLD RANDSALU
- HANS SUUR

Veskijärve jõulusaun

Traditsiooniline jõulusaun Veskijärvel toimub tänava kahel päeval.

Nii laupäeval 20. dets. kui pühapäeval, 21. detsembril on saun kätud kella 12-st kella 18-ni.

Veskijärve juhatus ütleb kõigidele vanadele ja uutele lellisõpradele tere tulemast!

RA-näitus . . .

Alg. lk. 1
Ikkraamatute veel eesti kunstiteosed (õlimaalid, graafikalehed, rahvarõivade nuded, Arnold Iivese poolt raamatuaastaks komponeeritud keernamikavaasid jne.).

Kuna tegemist ei ole teoste mõtteid ülekuhjamisega, vaid loeliste valikkraamatute eksponeerimisega, siis on näituse üldmulje erakordselt positiivne ja see äratub raamatukogu külastajate hulgas erakordselt tähelepanu.

Avamisele oli kogunenud umbes poolsada raamatusõpra. Eestipoelse avasõna ütles näituse korraldaja ja eksponeerimise kunstiline kujundaja Ants Pahn. Ta tänas Eskilstuna linnaraamatukogu eestlastele osutatud suure vastutulekueest.

Ants Pahn meenutas, et tegemist pole ainuüksi vastutulekuga raamatuaasta näituse puhul, vaid Eskilstuna linnaraamatukogul on ka suur eestikeelne osakond. Vaid ülikoolide eestikeelse kirjanduse osakonnad on suuremad.

Näituse kohta avaldasid tunnustavaid artikleid ka kohalikud ajalehed, Eskilstuna-Kuriren ja Folket.

USA-s

Alg. lk. 1
Konverentsi lõpuaktile, Esindajatekoja seisukoht on, 1) et et ole toimunud muudatus Ühendriikide kaasaegses poliitikas, mitte tunnustada kolme Balti riigi Eesti, Läti ja Leedu illegaalset haaramist ja annekteerimist Nõukogude Liidu poolt, ja 2) et jätkub Ühendriikide poliitika, mitte mingil viisil tunnustada Balti riikide annekteerimist Nõukogude Liidu poolt.

Täheleanduriks on vastu võetud resolutsiooni käik Esindajatekojas, 17. nov. võeti resolutsiooni vastu Internatsionaalsete Poliitiliste ja Sõjaliste Küsimuste Allkomitee, järgmisel päeval, 18. nov., oli resolutsioon juba Internatsionaalsete Suhte Komitees, võeti vastu ja esitati 20. novembriks Esindajatekoja üldkoosolekuile. Esindajatekoja töövaheajale minetu tõttu 20. nov. jäi aga asi seisma. 1. dets. tuli Esindajatekoda tagasi tööle ja juba järgmisel päeval võeti töökavva Balti Resolutsioon ja kohe ka kiideti üksmeelsel hääletamisel heaks.

Esindajatekoja otsuse järele sai teatavaks, et Senati välisuhete komitee liige Charles Percy (rep. III.) esitab samasisulise resolutsiooni vastuvõtmiseks ka Senatis.

**A. Vetemaa
60-aastane**

Stockholmis tähistas 11. detsembril oma 60-ndat sünnipäeva dr. Aleksei Vetemaa, arst Handenis.

Veteranid

ESKILSTUNA (EPL) - Luku- tehas ASSA-STENMAN jagas 16-16 25 aastat ettevõtte teeninud veteranile teenete-kuldure. Nende hulgas oli eestlasest spandjoletta-sakonna föрман Erich Laigar Alingsäslit jamonteerimisosa-konna föрман Veilo Rant Eskilstunast.

Mai Määr St. Paulis USA-s abiellus Steven Kviatovskiga.

Ty Ojamaa ja Ernest Mamberg esinesid New Jersey linnas Middletown kunstinäitusel. Noor Ty Ojamaa esitas viis akvarelli ja zhürri hindas teda teise auhinna. Pensioniaes Ernest Mambergi puujuurdest valmistatud skulptuuri said kolmanda auhinna. Ernest Mamberg on EPL-karikatüristi Otto Mambergi vend.

Viktor Niggol New Jersey's, kes on Kelloggi suurtootuse mehaanikaosakonna peainsener, viibis Inglismaal seoses Londonis toimunud Kelloggi rahvusvahelisel esindajate konverentsiga.

Maimu Oja, kes töötas aastaid Tokios jaapanlaste inglise keele õpetajana, saabus tagasi New Jersey'sse, kus elavad ta vanemad. Ta sooritas tagasiteel kaheksakuuse maailmareisi.

Carmen Prii-Romanenko, tuntud eesti viiulikunstnik, kes praegu elab USA-s Pennsylvania osariigis, sai ühenduses sümfooniakontserdiga, kus ta oli Greenville'i sümfooniaorkestri solistik. Ülistavaid arvustusi ajakirjanuduse. Orkestri juhatab Carmen Prii mees Ivan Romanenko.

Agu Ets, tehnoloogia magister Baltimore'is, abiellus Tiina Kaia Līvaga.

Rein Seensalu Stockholmist kihlus Anu Saarelaga Enköpingist.

50-ndates aastates mees
soovib

tutvust

samavanuste daamidega
Vast. "Energia", EPL, Box
667, 101 29 Stockholm 1.

**Mustjala
rahvarõivad**

suurus 40-42, originaal käsi-
töö, müüa. Tel. 08/86 78 03.

Televisiooprogramm

TV Lördag

00-8.30 Luclamorgon på Carl Larssongården i Sundborn. Färg. Med arn från Söderbärke kyrkskola.
15 Let's talk business. Färg. Utemokiellet ohjelmat: Innskräpiga program:
9 Tapahtuma.
kuellit magasiin for finskspråkiga.
90 Kössi Känguru ja Aatami Aitinen 1. Väri.
Tossi Känguru och Adam Fulluxen. Färg.
15-11.00 Moreeni 7 osa.
forän. Del 7.
55 Luclamorgon på Carl Larssongården i Sundborn. Färg.
25 Aktuell i veckan. Färg. Textat.
50 Tipsektra. Färg. Fredrik Belrage och Leif Larsson.
55 Helgmasbön. Färg. Från Källeyds kyrka i Småland.
00 TV-nytt, väder.
05 De vinddrivna. Färg. Djur som irade sjöfarande i ållor.
30 Från A till Ö. Färg. En resa oren runt med Birgitta Andersson ch Bert-Ake Varg.
50 Karusellen. Färg.
30 Emil i Lönneberga. Färg. 4. När mil för till marknaden.
00 Karusellen. Färg.
00 Aktuellt, väder.
30 TV-nytt.
35-22.25 Kojak. Färg. Telly Savas som kriminalkommissarie Theo Kojak vid New Yorkpolis.
Jnder loppet av tre veckor har tre omber placerats ut på offentliga platser i New York. Kojak och hans män arbetar febrilt med att finna såringsmannen.

TELEVISION 2

5.00 Daggrepp: Jobbar du hjältar? Färg. Ditt jobb är farligare än du tror!
8.00 Invandrar-dags! Zdravo jugosloveni! Färg.
TV 2 inleder en ny programserie som riktar sig både till invandrare och svenskar. De första tre lördagarna visas program på serbokroatiska. I dag bl a: besök på jugoslaviska föreningen i Köping med sång och dans.
6.40 ca Ljubica, första person pluralis. Färg. TV-teater från TV Belgien.
7.05-17.10 ca Anslagstavlan. Obavestajna tabla. Färg.
7.25 TV-nytt, väder.
7.30 Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Färg.
7.40 ca Sesam. Färg. Godbitar ur det amerikanska barnprogrammet Sesame Street.
3.05 ca Lördags - tjej eller kille. Färg.
3.30 Cirkus Varieté: Cirkus Americano. Färg.
9.30 Rapport med väder. 20.00 Fyra Shakespeare. Hamlet - film av Laurence Olivier.
I rollerna: Laurence Olivier, Eileen Herlie, Basil Sydney, Jean Simmons, Felix Aylmer, Norman Wooland, Terence Morgan m fl.
3.30 TV-nytt, väder.
3.35 Gary Engmans program. Färg. Anna. 4 1/2 år.
3.25-23.60 Lördagsfarsen: Rhoda. Färg. 9. Bröllopsresa.
I rollerna: Valerie Harper, David Groh, Julie Kavner, Nancy Walker m fl.

TV Söndag

00 Grekisk-ortodox gudstjänst. Färg. Från Wassa, i finska Österbotten.
1.00 ca Jordbruk 75. F ÄRG. Bättre matpotatis.
Suomenkieliset ohjelmat: Finskspråkiga program:
1.30 ca Uutisviikko.
Nyhetsveckan.
1.50 Kössi Känguru ja Aatami Aitinen 2. Väri.
Kössi Känguru och Adam Fulluxen. Färg.
12.05-12.30 Asia on pihvi. Väri. Sokerriton ja vähärasvalnen joulu.

Saken är bifv. Färg. En sockerfri och sparsamt fet jul.
15.25 Arvingarna. Färg. 9. Flygfärdig.
16.15 Uppfinningen av mynet. Färg.
16.30 Emil i Lönneberga. Textat.
16.55 Ishockey: Sverige-Tjeckoslovakien i Göteborg. Färg. Lars-Gunnar Björklund.
18.15 (i andra pausen) TV-nytt, väder.
19.30 Levs på hoppet. Färg. Om haverier med J 35 Draken, om utthopp och rädningssystem.
20.00 Att sälja är huvudsaken. Färg. Prövelstent svensk kortfilm av Börje Winfeldt.
20.10 Människans framsteg. Färg. Generation efter generation. Det är matematiken och fysiken som i vårt eget århundrade har revolutionerat biologin och givit ny exakthet åt vår kunskap om livet.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-21.50 Söndagskväll. Färg. Stig Järrel läser en predikan av Kaj Munk.

TELEVISION 2

10.20-10.30 Bille 1. Färg.
15.00 Tarzan and lejonjägarna. Amerikansk långfilm från 1946.
Medv: Johnny Weismüller, Brenda Joyce, John Sheffield, Burton MacLane, Patricia Morison.
16.10-16.40 Världsmästarmöte i bowling. Färg. Cheryl Kominsky och Jay Robinson spelar scotch double, dvs mixed, mot två spelare ur svenska landslaget Yvonne Nilsson och Bo Holmberg.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Färg.
17.45 ca Mummidalen. Färg. 18. Förärdern försvinner.
17.50 ca Beding Bedang Bedang. Färg. Tecknad film.
18.00 Filmrutan. Färg. Katarina Lindahl och Ulf Schenkmanis.
18.50 Dokument utifrån. Färg.
19.00 I naturen med Nils Dahlbeck. Färg.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Pojken med guldbyxorna. Färg. Sjätte delen.
I rollerna: Harald Hamrell, Anders Nyström, Hamda Tijani, Ingemar Borgman-Wood, Jan Nygren, Gerd Hagman, Ingela Thorsson.
20.30 Sportspegeln.
21.00 Viva Portugal. Färg. Västtysk film.
22.10 TV-nytt, väder.
22.15-22.25 Innan varden. Färg. Stefan Edman, folkhögskolelärare från Växjö.

TV Måndag

14.30 Trafik - på gött och ont. Färg. Sven Colling om vår körkortsutbildning.
15.00 Sport igår: Svenska spelen 1916.
15.15 Jokk i Kautokoinen. Färg. Pask-träff på samernas traditionella samlingsplatser i Nordnorge.
15.50-16.10 En stad värd att bevara. Färg. Røros i Norge är en gammal och traditionsrik gruvstad med en säregen miljö som man söker bevara och anpassa till vår tids krav.
16.30-17.00 Halvfem. Färg.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Karino. Färg. 9. En kamp för livet.
18.30 Europas medelpunkt. Firmoder jag. Färg. När Afrika mötte mörkaste England.
19.30 Solen - tjeckisk kortfilm. Färg.
19.45 Nisse och Greta. Färg. Ett spel om medelmåttan av Allan Edvall.
I rollerna: Björn Gustafsson, Monica Zetterlund, Anders Gernandt, Börje Nyberg, Anders Ek.
20.25 Artur Erikson och en julsång.
21.00 Ett barn är fött på denna dag.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.15 Två kvällar fransk fars av Georges Courteline: Har man

hört på maken samt Snälla kommissarien. Färg.

TELEVISION 2

15.30 Fönster mot TV-världen. Färg.
16.05-16.50 Arbetets kvinnor: Glad över ett jobb - om kvinnor på kontor.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Textat. Färg.
17.45-18.00 Vilse i pannkakan. Färg. 8. Världens kant.
18.25 Spela med Östen. Färg. Ta ton i Sveriges största orkester! Östen Warnerbring är tongivare i fyra program.
19.10-19.20 Bille 1. Färg.
19.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
19.30 Till Gunnar Sträng. Färg. I ett "öppet brev" till finansministern går professor Gunnar Arvid-Karlsson till starkt angrepp mot det nuvarande skattesystemet. Han menar att skattebrödan idag är oräddtvis fördelad.
21.00 De stora uppfinnningarna: Boktryckarkonsten. Färg.
21.15 Örontröja med SR:s Symfoniorkester. Färg. Dvorak: Symfonin i e-moll "Från nya världen".
22.10 TV-nytt, väder.
22.15-22.45 Sportnytt.

TV Tisdag

16.30-17.00 Halvfem. Färg.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Kika digga digga. Färg. Sarabande - en popmusikal.
18.25 Fabelernas värld. Komplars. Färg.
18.30 Komikern Harold Lloyd.
18.55 Sport igår. Sigge Ericsson, 50-årets störste svenske skrinbäre som är 1955 lyckades vinna både EM och VM sammanlagt.
19.10 Det handlar om miljarder. Färg. Stålverk 80 - som tocks bil Stålverk 80/85 - är den största industrisatsning som någonsin varit aktuell i Sverige. Hur klarar Luleå kommun och Norrbotten värdskapet för industriflykten?
19.25 Artur Erikson och en julsång: Gloria in excelsis Deo. Färg.
20.00 Snillen spekulerar. Färg. Bengt Feldreich samtalar med några av årets Nobelpristagare i naturvetenskap.
20.50 Berömda schackpartier. 5. Ungkarlskonung. Rumänske mästaren Adolf Albin (1847-1920) och en amatör.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.10 Apollon. Färg. Baletten Apollon Musagete av Stravinskij och Balanchine.
Medverk: Paolo Bortoluzzi, Heldrun Schwarz, Marina Gieglud, Eva Evdokimova, Kolnradions Symfoniorkester. Dir. Zdenek Macal.

TELEVISION 2

15.30 I naturen med Nils Dahlbeck.
16.00-16.25 Rhoda. Färg. 9. Bröllopsresa.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Textat. Färg.
17.45-18.00 ca Vilse i pannkakan. Färg. 7. Otroligt roligt.
18.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Ensådy protesterar. Färg. Engelsk novellfilm av William Douglas Home.
I rollerna: Cella Johnson, Roland Culver, John Barrett, George Cole, Avril Elgar, Gail Harrison, Charles Bolton, David Stoll.
20.05 ca Julen i TV 2. Färg. Smakbit ur helgens program.
21.00 Arbetets kvinnor: "Jag känner mig betydelsefull" - om kvinnor i industri.
21.30 Här är Montreux. Oj vilken semester med den engelske komikern Les Dawson. Färg.
22.20-22.25 TV-nytt, väder.

TV Onsdag

16.30-17.00 Halvfem. Färg.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05-18.30 Vår fantastiska värld. Färg.
18.55 Och det hände vid den tiden... Färg. Från Mariakyrkan i Sigtuna kommer denna gudstjänst uppbyggd av de mest älskade julsångerna i England och runt om i världen - Christmas Carols.
Medverk: Kummelbykören från Sollentuna under ledning av Anders Lindström.
19.30 Försten sist. Färg. Del 5. Den djävulska tävlingen om lyckan och kärleken.
Medverk: Christer Banck, Gösta Bredfeldt, Lena Söderblom.
19.50 Hjärtvätt. Färg. Ett besök i framtiden, i ett land med fast och bestämd ledning där alla egna idéer tvättats ur alla hjärnor - alla utom en. Kortfilm från Holland.
20.00 Sluta pluggat och bli arbetslös. Färg. Om ungdomsarbetslösheten som hotar att bli ett av våra svåraste samhällsproblem.
20.55 Artur Erikson och en julsång. Färg. O du saliga. Sv. Ps. 53.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.30 Sluta pluggat och bli arbetslös. Färg. Debatt om ungdomsarbetslösheten. Debattledare: Fritiof Haglund.

TELEVISION 2

15.30-16.30 Gyllene år. Färg.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Textat. Färg.
17.45-18.00 ca Vilse i pannkakan. Färg. 8. Blod och lingsnytt.
19.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Teater: Du känner inte min pappa av Yasar Kemal. Färg.
20.40 Family Flute. Färg. Besök hos Gunilla och Robert von Bahr och s flöjter, stora och små.
21.00 Filmkrönika. Färg. Skämt på allvar. Tage Danielssons Släpp fångarna loss, det är vår. Woody Allens Död och pina samt Steven Spielbergs Hajen. Regissörerna intervjuas av Nils Petter Sundgren och Leif Furhammar.
21.35 Handboll: Sverige-Tjeckoslovakien. Färg. Andra halvlek i OS-kvalmatchen i Malmö. Arne Hergerfors.
22.10 Här är Montreux: En vision av Julie Felix. Färg. Belgiens bidrag till årets underhållningsfestival.
22.45-22.50 TV-nytt, väder.

TV Torsdag

16.30-17.00 Halvfem. Färg.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05-18.30 Vi är samer. Färg. 2. Vi följer med samerna och ser på kalvavmärkning, hur man slöjdar och hur det är i skolan.
19.25 Artur Erikson och en julsång. Färg. Herdarna spela för barnet Jesus.
19.30 Stålverk 80. Färg. Vad händer med Norrbottens inlandskommuner i skuggan av Stålverk 80? Blir Luleå en storstad som slutligt får döda på de övrenorrändska glesbygderna?
Debatt med bl a prof. Erik Bylund, Umeå, Bert Sturk, kommunalman, Pajala, departementrådet Nore Sundberg, Industridepartementet och planeringsdirektör Kjell Öström, Luleå. Programledare: Christian Hedlund.
20.10 Arvingarna. Färg. 10. Ett smärtsamt besked.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35 Sportextra.
22.05-22.40 Två kvällar fransk fars. Matfräsen samt Det går inte ihop. Färg.

TELEVISION 2

15.30-16.30 Nygammat. Färg.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Julkalendern. Textat. Färg.
17.45-18.05 ca Vilse i pannkakan. Färg. 9. Rädsla sig den som kan.
18.30-19.00 Pojken med guldbyxorna. Textat. Färg.
19.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Tidbild. Färg. Berndt Ahlqvist, Olle Stenholm och Peter Werner.
20.30 Idrottens idoler. Färg. Löparstjärnorna Gunder Hägg och Anders Gärderud. Vård: Bengt Bedrup.
21.00 InSändaren. Textat.
21.30 Här är Montreux: Pojters sistrors. Färg.
22.25-22.30 TV-nytt, väder.

TV Fredag

16.30-17.00 Halvfem. Färg.
17.55 Meddelanden.
18.05 Meddelanden.
18.10 Lycklig i min lycka. Färg. Engelsk reportage om människor ur skilda miljöer och med olika förutsättningar som är tillfreds med livet.
19.00 Julen i TV 1. Färg. Programvärd på julfotonen i TV 1 är Lars Orup, som här berättar litet om julfotonens program.
19.05 Tango i Buenos Aires. Färg. Tangos historia är argentinarnas och Buenos Aires-bornas.
20.00 Kulturmagasinet. Färg. Om kultur i Sovjetunionen. Gästkasör: Carl Z. Programledare Lars Helander.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35 Artur Erikson och en julsång. Färg. O du saliga.
21.40-23.15 Potatiskriget. Färg. Fransk långfilm från 1908. Regi: Claude Autant.
I rollerna: Pierre Perret, Henri Virlojeux, Bérengère Dautan, Pascale Roberts, Odette Duo, Jacques Balutin m fl.

TELEVISION 2

14.00 Tennis: Davis Cup. Färg. De inledande singelmatcherna i årets final mellan Sverige-Tjeckoslovakien.
18.40 ca TV-nytt, väder.
18.45 ca Julkalendern: Långtradarchaufförens berättelser. Textat. Färg.
19.00 Vilse i pannkakan. Färg. 10. Festen.
19.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 En tyra Skåne. Färg. Ann-Louise Hansson och Bruno, Karin och Anders Glenmark i en musikalisk cocktail serverad av Stellan Sundahl.
21.00 Fredagsdeckaren: Rockford tar över. Färg. Amerikansk kriminalserie med James Garner som Jim Rockford. Rtt fångelsekund som hamnat på rätt sida av lagen, som privatdetektiv. "En politikers prassel".
21.50 Arbetets kvinnor: För en usel ton och blåskärr. Färg. I ett danskt reportage från Grönland berättar kvinnor på en råkfabrik om sin besvärliga arbetssituation.
22.15-22.20 TV-nytt, väder.

